

(ฎีกาย่อ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 154/2522

นายประดิษฐ์	ชัยศิลป์เจริญ	โจทก์
นางไสว	ปลอดภัย	จำเลย
นายเฉย	ปลอดภัย	ผู้ร้องขัดทรัพย์

วิธีพิจารณาความแพ่ง บังคับคดี ขัดทรัพย์ (มาตรา 288)

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 (มาตรา 28)

เจ้าของร่วมร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ถูกยึดบังคับคดีไม่ได้ไม่เข้า กรณีที่อ้างว่าลูกหนี้ไม่ใช่เจ้าของทรัพย์ที่ถูกยึด พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 28 วรรคแรก ห้ามจำหน่ายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ไม่ได้ห้าม จำหน่ายเด็ดขาด และไม่ได้บัญญัติไม่ให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี โจทก์นำยึดบังคับคดีได้

ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำร้องขัดทรัพย์ ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า “ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตที่ดินในท้องที่อำเภอบางเลน และอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2520 ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ให้ที่ดินในเขตท้องที่อำเภอบางเลน ฯลฯ เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าที่ดินพิพาทซึ่งตามโฉนดมีชื่อจำเลยเป็นเจ้าของอยู่ใน เขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ร้องอ้างว่ามีส่วนเป็นเจ้าของ ร่วมอยู่ด้วยครั้งหนึ่ง และยังมีได้แบ่งแยกการครอบครองเป็นส่วนสัดส่วน จึงมาร้องขอให้ปล่อยที่ดินพิพาทจากการยึดเป็นคดีนี้ ตามประเด็นฎีกา ข้อ 1 ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องมีสิทธิขอให้ปล่อยจากการยึดนั้น เห็นว่าเท่าที่ปรากฏ ตามคำร้องคำแถลงของผู้ร้องและคำให้การของโจทก์ ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าผู้ร้องมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทหรือไม่ แต่อย่างไรก็ดี ถึงหากผู้ร้องจะมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของดังที่อ้าง ผู้ร้องก็รับอยู่ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของโจทก์ด้วย ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิ มาร้องขอให้ปล่อยจากการยึดเพราะตามมาตรา 288 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จะร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่เจ้าพนักงาน บังคับคดียึดไว้ได้แต่เฉพาะกรณีที่กล่าวอ้างว่า จำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่ถูกยึด

ประเด็นฎีกาข้อ 2 ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 28 วรรคแรก บัญญัติไว้แต่เพียงว่า “ภายในระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา 25 ใช้นับกับ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายด้วยประการใด ๆ หรือก่อให้เกิดการระคายเคืองใด ๆ ซึ่งที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย” เท่านั้น มิได้ห้ามจำหน่ายโดยเด็ดขาด หากแต่ได้มีการผ่อนคลายเป็นอันมาก ถ้าได้รับอนุญาต

จากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายก็ทำการจำหน่ายได้ ทั้งพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ก็มีได้บัญญัติว่าที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี โจทก์จึงมีสิทธินำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินพิพาทมาขายทอดตลาดเพื่อเอาชำระหนี้ได้”

พิพากษายืน

(แต่ง ทองภักดี - สมชัย ทรัพย์วณิช - ชูบ วีระเวทิน) (152)